

PORTFFOLIO HAMDDEN

David Lewis: Student 1352450

Word Count: 2934

Cyflwyniad

Cyflwyniad

'Cynefin'

Yn y portffolio hwn, rydw i wedi creu pecyn o adnoddau i addysgu plant am hamdden. Rydw i wedi dewis i ffocws ar hamdden achos rydw i'n byw a gweithio yn Sir Penfro ac mae'n ardal lawn o weithgareddau hamdden i wneud. Mae Sir Penfro yn ardal wych i fforio. Rydych chi'n gallu mynd i'r traethau a nofio, syrffio neu gerdded. Efallai, hoffech chi eisiau mynd i'r trefi i siopa neu fwyta mewn bwytai neu dafarnau. Mae llawer o bethau i wneud. Rydw i eisiau i'r plant bod yn balch i dod o Sir Penfro.

Yn y cwricwlwm i Gymru, mae cynefin yn darn pwysig.

"Dylai dysgwyr gael eu trwytho yn nealltwriaeth o'r hunaniaethau, y tirluniau a'r gwahanol hanes sy'n dod at ei gilydd i ffurfio'u 'cynefin'", (Cwricwlwm i Gymru, 2020).

Felly, rydw i wedi dewis i gysylltu'r pecyn gyda twristiaeth. Mae twristiaeth yn diwydiant enfawr yn Sir Penfro. Rydw i'n meddwl bod bydd y pecyn helpu'r plant i ffurfio'u 'cynefin'.

Gweithgareddau

Pan roeddwn i'n dewis y gweithgareddau i'r pecyn, roeddwn i'n ystyried llawer o bethau. Dwedodd Conti a Smith 'listening is 'the most important skill for the development of second language proficiency' (Conti & Smith, 2020). Felly, rydw i eisiau i blant gael llawer o gyfleoedd i wrando ar Gymraeg ac mae'r gweithgareddau i gyd yn cael cyfleoedd i wrando. Er enghraifft, yn y wers addysg gorfforol, bydd y plant yn ymateb i orchmynion ac yn y wers fathemateg, byddan nhw'n siarad ag, a gwrando ar, eu ffrindiau i orffen y gwaith. Pan does dim llawer o gyfleoedd i wrando, bydda i'n gwneud drilio i ddechrau'r wers.

Hefyd, roeddwn i eisiau y gwersi bod yn hwyl. Rydw i'n meddwl bod mae'n pwysig iawn! Dangosodd Ling & Aziz 'that game-based learning strategies are beneficial and practical in enhancing pupils' vocabulary learning' (Ling & Aziz, 2022). Yn fy marn i, dylai addysg bod yn hwyl ac rydw i'n ceisia cynnwys gemau pan rydw i'n gallu. Rydw i'n dwlu ar addysg defnyddio'r gemau, yn enwedig yn wersi Cymraeg.

Roeddwn i'n meddwl am y ddau beth pan roeddwn i'n cynllunio'r gwersi.

Adnoddau

Roeddwn i'n meddwl yn ofalus am y drefn o'r gwersi. Mae'r gwersi yn adeiladu'r eirfa a phatrymau iaith yn gamau. Byddan ni'n dechrau gyda'r berfau hamdden yn y wers lechyd a Lles ac byddan ni'n gorffen gyda'r wers dechnoleg. Yn y wers olaf, bydd y plant yn defnyddio'r patrymau y pecyn i gyd. Byddan nhw'n dangos eu dysgu dros yr uned.

I cynhaliad y plant, rydw i wedi creu adnoddau i helpu. Ar y dechrau, maen nhw'n mwy o syml. Er enghraifft, mae wyth gair gyda lluniau ar y mat iaith yn y wers gyntaf. Dwedodd Conti (2020) 'Dual coding, whereby images and words are used in combination, helps massively in bringing about stronger retention.' Ar y wers ddiweddarach, rydw i wedi creu 'adeiladwyr y frawddeg'. Byddan nhw'n helpu'r plant cyflawn eu gwaith.

Sir Penfro

Y Cwrs Sabothol

Rydw i wedi mwynhau'r cwrs sabothol hyd yn hyn. Roedden ni'n astudio methodoleg a rydyn ni'n wedi bod chwarae llawer o gemau iaith i dysgu Cymraeg. Rydw i wedi mwynhau bod yn dysgwr eto ac rydw i'n dwlu ar wyllo'r athrawes eraill yn addysgu. Rydw i wedi cymryd llawer o syniadau pan rydw i wedi bod yn astudio ar y cwrs.

Casgliad

Gobeithio, mae'r portffolio yma yn dangos beth rydw i wedi dysgu ar y cwrs. Roeddwn i'n ceisia defnyddio amrywiaeth o weithgareddau a gemau i ysbrydoli'r plant. Hoffwn i defnyddio'r gwersi hyn yn ysgol ac rydw i meddwl bydd y plant yn mwynhau nhw.

Meysydd dysgu a phrofiad

<u>Y Celfyddydau Mynegiannol</u> 2 <u>Thema:</u> Dylunio poster i hysbysebu Sir Penfro i ymwelwyr. <u>Gwybodaeth flaenorol:</u> Bydd y wers Iechyd a Lles yn paratoui'r plant i'r wers hon. <u>Ffocws iaith:</u> Gorchmynion Er enghraifft; syrffio > syrffia/syrffiwch nofio > nofia/nofiwch <u>Geirfa:</u> syrffiwch, nofiwch, siopwch, cerddwch, darllenwch, dringwch, beiciwch, hwyliwch. <u>Gweithgareddau:</u> Rhaid y plant dylunio poster defnyddio'r gorchmynion. Dylai e fod yn lliwgar ac amlwg. Pan maen nhw wedi orffen, bydd y posteri mynd ar y wal.	<u>Iechyd a Lles</u> 1 <u>Thema:</u> Gêm cornel. <u>Ffocws iaith:</u> Berfau hamdden a gorchmynion Rydw i'n hoffi... <u>Geirfa:</u> syrffio, nofio, siopa, dringo, cerdded, darllen, beicio, hwylio <u>Gweithgareddau:</u> (Datblygu Geirfa) Bydd y plant yn symud o gwmpas yr neuadd fel berfau hamdden. Er enghraifft, rhaid y plant nofio neu cerdded o gwmpas y neuadd. Pan mae'r athro yn dweud rhew-wch, rhaid y plant stopio a dewis côn. Bydd yr athro yn dweud brawddeg fel 'Rydw i'n hoffi darllen'. Os mae'r plant yn sefyll at y côn 'darllen', maen nhw'n allan.	<u>Y Dyniaethau</u> 4 <u>Thema:</u> Ble yn Sir Penfro? <u>Gwybodaeth flaenorol:</u> Cyn y wers hon, bydd y plant yn dysgu am y berfau hamdden. Byddan nhw'n defnyddio'r rhain yn y patrwm yma. <u>Ffocws iaith:</u> Ble est ti? Es i i Aberteifi i syrffio. Es i i Ddinbych y Pysgod i nofio. Es i i Arberth i siopa. <u>Geirfa:</u> syrffio, nofio, siopa, dringo, cerdded, darllen, beicio, hwylio Sir Penfro, Dinbych y Pysgod, Penfro, Hwlfordd, Tyddewi, Arberth Gogledd, De, Dwyrain, Gorllewin <u>Gweithgareddau:</u> Labelu map o Sir Penfro. Yn gyntaf, bydd y plant yn labelu map o Sir Penfro gyda'r trefi. Byddan ni'n trafod cyfeiriadau pan rydyn ni'n wneud y dasg hon. Pan maen nhw wedi gorffen y map, bydd y plant yn defnyddio'r patrwm 'Ble est ti?' i ddweud ble roedden nhw'n mynd a beth roedden nhw'n gwneud.
<u>Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu</u> 5 <u>Thema:</u> Siarad am daith gorffennol. <u>Gwybodaeth flaenorol:</u> Berfau hamdden a bôn berfau <u>Ffocws iaith:</u> Gorffennol Rheolaidd & Gorffennol Mynd 'Ble est ti?' a 'Beth wnest ti?' <u>Geirfa:</u> Es i, Syrffiais i, nofiais i, siopais i, dringais i, cerddais i, darllena i, beiciais i, hwyliais i. <u>Gweithgareddau:</u> (Tasg wrando a tasg ysgrifennu) Tasg wrando - Slalom wrando Rhaid y plant gwrando'n ofalus i'r athro a chreu cod gyda'r atebion. Tasg Ysgrifennu - Ysgrifennu am daith gorffennol. Bydd y plant yn ysgrifennu am daith defnyddio'r gorffennol rheolaidd a gorffennol mynd.	<u>Mathemateg a Rhifedd</u> 3 <u>Thema:</u> Arolwg barn y dosbarth <u>Gwybodaeth flaenorol:</u> Mae'r wers Iechyd a Lles cyflwyno'r berfau hamdden a'r patrwm 'rydw i'n hoffi...' <u>Ffocws iaith:</u> Beth wyt ti'n hoffi wneud? Rydw i'n hoffi/Dydw i ddim yn hoffi <u>Geirfa:</u> syrffio, nofio, siopa, dringo, cerdded, darllen, beicio, hwylio yn wych, yn hwyl, yn ddiddorol, yn gyffrous, yn dda i chi yn ofnadwy, yn ddiflas, yn sbwriel, yn dwp <u>Gweithgareddau:</u> (Gwaith Llafar) Yn y wers hon, bydd y plant yn gofyn ac atebi'r cwestiwn 'Beth rwyt ti'n hoffi?'. Rhaid iddyn nhw gasglu'r wybodaeth ac maen nhw'n defnyddio eu sgiliau mathemateg i greu graffiau.	<u>Gwyddoniaeth a Thechnoleg</u> 6 <u>Thema:</u> Creu hysbyseb i Sir Penfro gyda'r dechnoleg yn yr ysgol. <u>Gwybodaeth flaenorol:</u> Bydd y plant yn defnyddio'r patrymau o'r uned i wneud yr hysbysebion. <u>Ffocws iaith:</u> Es i..., Nofiais i/cerddais i/syrffiais i, Rydw i'n hoffi..., Roedd yn wych/hwyl Gorchmynion <u>Gweithgareddau:</u> Hysbyseb Bydd y wers yr olaf o'r uned. Bydd hi'n defnyddio'r patrymau i gyd. Rhaid y plant creu hysbyseb mewn grwpiau bach. Byddan nhw'n defnyddio dewis o dechnoleg yn yr ysgol i helpu nhw. Rhaid iddyn nhw gyfweld â'ch gilydd yn siarad am deithiau i Sir Penfro. Maen nhw'n gallu defnyddio clipiau fideo neu luniau i ddangos pethau da am Sir Penfro hefyd. I orffen yr hysbyseb, bydd y plant yn defnyddio'r gorchmynion i ofyn ymwelwyr dod i Sir Penfro.

Mat Iaith

Dyma'r matiau iaith i
helpu'r plant gyda'r wersi.

Datblygu Geirfa

Berfau Hamdden

syrffio

nofio

siopa

dringo

cerdded

darllen

beicio

hwylio

Gorchmynion

syrffiwch

nofiwch

siopwch

dringwch

cerddwch

darllenwch

beiciwch

hwyliwch

Iechyd a Lles

I ddechrau'r wers, bydda i'n cyflwyno'r berfau hamdden i'r plant. Byddan ni'n drilio'r berfau a chreu symudiadau iddyn nhw. Nesaf, bydda i'n cyflwyno'r gorchmynion ac esbonio'r gêm.

Gêm cornel

Bydd wyth côn gyda'r berfau a lluniau o gwmpas y neuadd. Pan maen nhw wedi clywed y gorchmynion, rhaid y plant symud o gwmpas yr neuadd fel berfau hamdden. Er enghraifft, os rydw i wedi dweud 'nofiwch', rhaid iddyn nhw nofio o gwmpas y lle. Pan rydw i dweud rhew-wch, rhaid y plant stopio a dewis côn. Wedyn, bydda i'n dweud brawddeg fel 'Rydw i'n hoffi darllen'. Os mae'r plant yn sefyll at y côn 'darllen', maen nhw'n allan. Byddan ni'n cadw'n chwarae tan mae un ar ôl.

Yn y wers hon, bydd y plant yn cyflwyno i'r geirfa hamdden a bydd y symudiad yn helpu plant i gofio. Yn ystod y gêm, bydd y plant yn clywed y geirfa mewn brawddegau berthnasol hefyd. Bydd y wers nesaf (mathemateg a rhifedd) yn parhau gyda'r patrymau yma.

Cyfarwyddiadau i cynorthwyydd

Cyfarwyddiadau i cynorthwydd

Cyn y wers

Labela wyth côn gyda'r berfau hamdden a lluniau. Wedyn, rho'r conau o gwmpas y neuadd fel yn y llun.

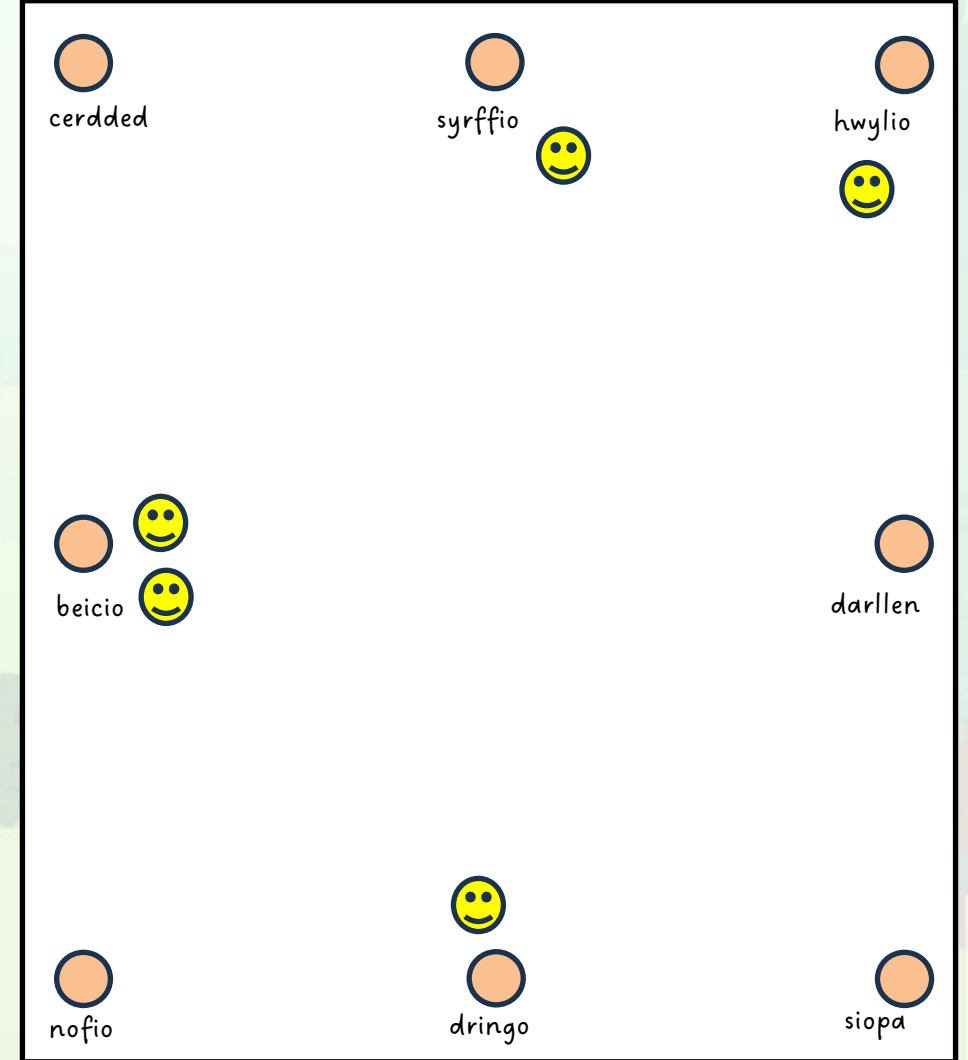
Cyflwyniad

I ddechrau, gofynna'r plant i "dewch i mewn yr neuadd ac eisteddwch yn dawel os gwelwch yn dda".

Pan mae'r plant yn barod, cyflwynna'r berfau hamdden iddyn nhw. Dangosa'r mat iaith gyda'r berfau a lluniau iddyn nhw. Gofynna nhw i ailadrodd y geiriau. Mae rhaid y plant symud fel berf bob amser. Ymarfa'r rhain tan mae'r plant yn hyderus.

Wedyn, cyflwynna'r gorchmynion hamdden i'r plant. Eto, ymarfa'r gorchmynion gyda'r plant.

Yn olaf, esbonia'r gem i'r plant.

Sut i chwarae'r gêm

Dweda wrth y plant "symudwch o gwmpas y neuadd a gwrandewch arna i'n ofalus". Gwaedda berfau fel "nofiwch" neu "syrffiwch". Mae rhaid y plant symud fel y ferf dy fod di dweud.

Pan rwyd ti'n barod, gwaedda "rhew-wch", yna "dewiswch". Rhaid y plant stopio a dewis côn i sefyll yn amyl. Nesaf, dweda brawddeg fel "rydw i'n hoffi darllen". Os mae'r plant yn sefyll yn amyl y côn hwn, maen nhw'n allan.

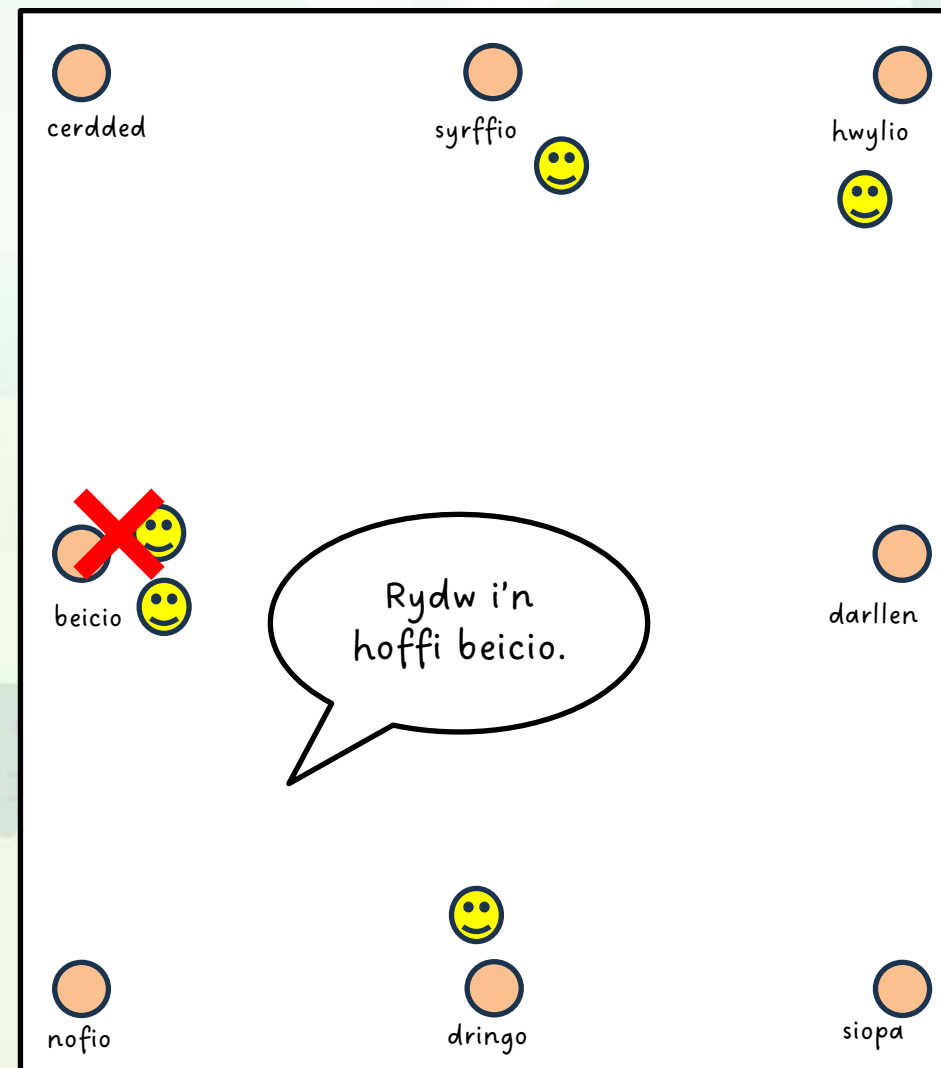
Gofynna'r plant "dwedwch brawddeg fel rydw i'n hoffi hwylio". Ffordd yma, maen nhw'n gallu dal yn chwarae y gêm. Ailadrodda'r camau tan mae un person yn ôl.

Os mae amser gyda chi, chwaraea eto.

I orffen

Pan rydych chi wedi gorffen, gofynna'r plant "casglwch y conau os gwelwch yn dda."

Yn olaf, gofynna'r plant "sefwch yn llonydd ac ewch nôl i'r dosbarth".

An illustration of a man and a woman standing in a park. The woman, on the left, has brown hair in a ponytail and wears a red shirt under a grey jacket and black pants. The man, on the right, has black hair and wears a grey sweater and black pants. They are both smiling and appear to be in conversation. The background features rolling green hills, a large yellow sun, two white birds in flight, and two tall green trees. In the foreground, there is a green bush with small white flowers. A green rounded rectangle with white text is positioned in the center-left of the image.

Gwaith Llafar

Twristiaeth Sir Penfro - Hamdden

Beth wyt ti'n hoffi wneud?

Rydw i'n hoffi

Dydw i ddim yn hoffi

syrffio
cerdded
darllen
nofio
beicio
siopa
dringo
hwylio

achos

mae'n

hwyl
_ych
ddiddorol
gyffrous
dda i chi

ofnadwy
ddiflas
sbwriel
dwp

Mathemateg a Rhifedd

Gwybodaeth flaenorol

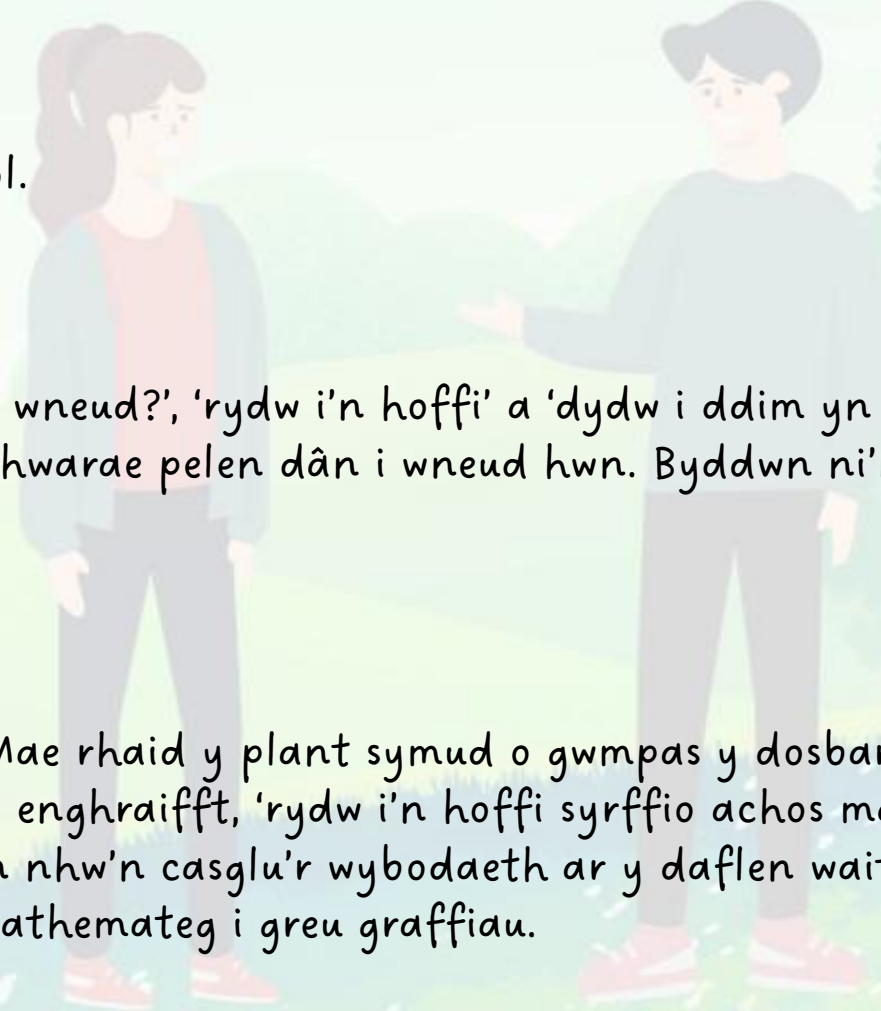
Bydd y plant yn gwybod y berfau hamdden ar ôl y gwersi blaenorol.

Patrwm Newydd

Yn y wers hon, bydda i'n cyflwyno'r patrymau 'beth rwyd ti'n hoffi wneud?', 'rydw i'n hoffi' a 'dydw i ddim yn hoffi'. Felly, i ddechrau'r wers byddwn ni'n drilio'r patrwm. Byddwn ni'n chwarae pelen dân i wneud hwn. Byddwn ni'n drilio mynegi barn hefyd.

Arolwg barn y dosbarth

Bydd y plant yn gofyn ac atebi'r cwestiwn 'Beth rwyd ti'n hoffi?'. Mae rhaid y plant symud o gwmpas y dosbarth i casglu'r wybodaeth. Bydda i'n annog y plant i ateb gyda'u farn. Er enghraifft, 'rydw i'n hoffi syrffio achos mae'n hwyl' neu 'dydw i ddim yn hoffi siopa achos mae'n ddiflas'. Byddan nhw'n casglu'r wybodaeth ar y daflen waith a, pan maen nhw wedi gorffen, byddan nhw'n defnyddio eu sgiliau mathemateg i greu graffiau.

e.e

[illegible]

A vibrant, stylized illustration of a person with dark hair, wearing a red jacket, blue pants, and large blue headphones, sitting cross-legged on a green lawn. They are holding a black smartphone. Musical notes float around their head. In the background, there is a large green tree on the right, rolling green hills, a blue river with white ripples, and a bright yellow sun or rainbow in the sky. Several white birds are flying in the sky. In the foreground, there are small yellow flowers. A dark green rounded rectangle with the text 'Tasg wrando' is centered in the middle of the image.

Tasg wrando

Ble est ti?

Ddoe,
Neithiwr,
Heddiw,
Ar y penwythnos,
Dros y gwyliau,
Ddydd Sadwrn,
Dydd Iau,

es i

es i ddim

i sir Benfro
i **D**dinbych y Pysgod
i **B**enfro
i Hwlfordd
i **D**yddewi
i Arberth

gyda

fy **n**heulu.
fy mam.
fy **n**had.
fy **m**rawd.
fy chwaer.
fy ffrindiau.

Beth wnest ti?

Syrffiais i
Cerddais i
Darllenais i
Nofiais i
Beiciais i
Siopais i
Dringais i
Hwyliais i

ar y traeth.

yn y môr.

yn y dref.

yn y _wlad.

yn y gwesty.

yn y pwll nofio.

yn y ganolfan hamdden.

Roedd yn

hwyl
_ych
ddiddorol
gyffrous
dda i chi

ofnadwy
ddiflas
sbwriel
dwp

Syrffiais i ddim
Cherddais i ddim
Ddarllenais i ddim
Nofiais i ddim
Feiciais i ddim
Siopais i ddim
Ddringais i ddim
Hwyliais i ddim

Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu

Gwybodaeth flaenorol

Cyn y wers hon, bydd y plant wneud sesiynau drilio defnyddio'r mat iaith i cyflwyno'r patrymau newydd. Roedden nhw dysgu am y bôn berfau yn y wers ddiwethaf pan maen nhw'n dysgu am orchmynion. Bydd y gwybodaeth yn helpu'r plant gyda'r wers hon.

Gêm Slalom Wrando

Bydd y plant yn chwarae gêm 'Slalom Wrando'. Yn y dasg hon, bydd yr athro yn darllen brawddegau am daith gorffennol i Sir Penfro. Rhaid y plant gwrando'n ofalus i'r athro ac edrych ar y daflen i greu cod. Mae dwy lefel gweithgaredd gyda thasg hon.

Pan mae'r plant wedi orffen y tasg, maen nhw'n gallu cymryd tro i fod y darllenwr. Mae'n pwysig i'r plant clywed lleisiau wahanol yn Cymraeg.

SLALOM GWRANDO

1	2	3
Ar y penwythnos,	Ddydd Iau,	Ddoe,
es i Sir Penfro	es i i Arberth	es i i Ddinbych y pysgod
gyda fy mam.	gyda fy ffrindiau.	gyda fy chwaer.
Nofiais i yn y mor.	Cerddais i ar y traeth.	Siopais i yn y dref.

Cod: 1, 2, 1, 3.

SLALOM GWRANDO

1	2	3
Ar y penwythnos,	Ddydd Iau,	Ddoe,
es i Sir Penfro	es i i Arberth	es i i Ddinbych y pysgod
gyda fy mam.	gyda fy ffrindiau.	gyda fy chwaer.
Nofiais i yn y mor.	Cerddais i ar y traeth.	Siopais i yn y dref.

SLALOM GWRANDO

1	2	3
Ar y penwythnos,	Ddydd Iau,	Ddoe,
es i Sir Penfro	es i i Arberth	es i i Ddinbych y pysgod
gyda fy mam.	gyda fy ffrindiau.	gyda fy chwaer.
Nofiais i yn y mor.	Cerddais i ar y traeth.	Siopais i yn y dref.
Roedd yn wych.	Roedd yn ofnadwy.	Roedd yn hwyl.
Syrffiais i ddim.	Hwyliais i ddim.	Ddringais i ddim.

An illustration of a person with dark hair and glasses, wearing a red cardigan over a white shirt and black pants, sitting on the grass and writing in a notebook. They are wearing pink socks and shoes. A small round wooden table next to them holds a brown ink bottle with brushes and a small black pot with smoke rising from it. A pink mug with steam is on the grass nearby. The background features a large yellow sun, blue mountains, green trees, and a field of yellow and white flowers. A green rounded rectangle with the text 'Tasg Ysgrifennu' is centered in the image.

Tasg Ysgrifennu

Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu

Gwybodaeth flaenorol

Yn y wers ddiwethaf (tasg wrando), roedd y plant defnyddio'r patrymau yn barod. Y wers yma, byddan nhw'n defnyddio'r patrymau eto. Mae'n bwysig i ymarfer y patrymau yn ffyrdd gwahanol.

Tasg Ysgrifennu

Yn y dasg hon, rhaid y plant ysgrifennu am daith i Sir Penfro. Maen nhw'n gallu defnyddio'r mat iaith i helpu nhw gyda'r gwaith.

I ddechrau, byddan ni'n creu paragraff yn gilydd. Ffordd yma, mae'r plant yn gallu gweld sut i greu paragraff ar eu hunain. Hefyd, bydda i'n rhoi testun enghraifft i helpu nhw.

Wedyn, rhaid y plant ysgrifennu paragraff. Pan maen nhw wedi gorffen, rydw i eisiau nhw i werthuso'r gwaith eu partner.

Byddan nhw'n gallu defnyddio'r waith am wers nesaf pan byddan nhw'n ffilmio hysbysebion.

Testun enghraifft

Annwyl Mam,

Ar y penwythnos, es i i'r Sir Penfro gyda fy ffrindiau. Roedd yn ddiddorol!

Ddydd Gwener, es i i'r Arberth. Siopais i yn y dref. Roedd yn hwyl.

Ddydd Sadwrn, es i i Ddinbych y Pysgod. Nofiais i a syrffiais i yn y môr ond hwyliais i ddim. Cerddais i ar y traeth gyda fy ffrindiau. Roedd yn wych.

Ddoe, darllenais i yn y gwesty. Roedd yn ddiflas.

Da bo am y tro,

Dafydd.

X X X

1 Maes y Parc,

Penfro,

Sir Penfro,

SA71 1SP

Cyfeiriadau

Cwricwlwm

Conti, G. (2020) The art and science of creating sentence builders – key factors to consider in creating your sentence builders. Available at <https://gianfrancoconti.com/2020/05/04/the-art-and-science-of-creating-sentence-builders-key-factors-to-consider-in-creating-your-sentence-builder/> (Accessed: 3 Rhagfyr 2024)

Conti, G. & Smith, S. (2020). Breaking the Sound Barrier: Teaching Language Learners How to Listen. Applied Linguistics. 44.

Ling, N. S., & Abdul Aziz, A. (2022). The Effectiveness of Game-based Learning Strategies on Primary ESL Learners' Vocabulary Learning. International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development. 11(2), 845 – 860.

Welsh Government (2020) Datblygu gweledigaeth ar gyfer cynllunio cwricwlwm. Available at: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/cynllunio-eich-cwricwlwm/datblygu-gweledigaeth-ar-gyfer-cynllunio-cwricwlwm/#designing-a-curriculum-in-wales-and-for-wales> (Accessed: 3 Rhagfyr 2024)